

Krzysztof Dąbrowski, Irena Dąbrowska

Tumiany, pow. Olsztyn. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 3, 327-328

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Najliczniejszą grupę zabytków tworzą znaleziska z XI-XII w. Do najcenniejszych należą: paciorek szklany, ciężarek /odważnik?/ ołowiany, krzesiwo żelazne ogniwkowe, 2 igły żelazne, 4 przędliki gliniane, 4 noże żelazne, fragment wędzidła /?/ żelaznego oraz 7 różnej wielkości kawałków żuźla żelaznego.

Wspomnieć wreszcie należy o wyróżnieniu wśród ułamków wczesnośredniowiecznej ceramiki miejscowej kilku fragmentów "importowanych" naczyń ruskich, tzw. korozag.

Wykopaliska będą kontynuowane w przyszłych sezonach.

TUMIANY, pow. Olsztyn
Stanowisko 1

Zespół do Badań Etnogenezy Słowian
w Polsce północno-wschodniej
IHKM PAN

Badania prowadził dr Krzysztof Dąbrowski przy współudziale mgr Iwony Dąbrowskiej. Finansował IHKM PAN. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko z V-VIII wieku.

Prace wykopaliskowe przeprowadzono na stanowisku 1 /Most/ położonym na terenie poważnie zdewastowanej piaskownicy. Łącznie przebadano 165 m², stwierdzając następujący układ stratygraficzny: 1/ darni wraz z próchnicą orną miąższości do 0,30 m, 2/ piasek ciałcowy, w który zagłębione były dolne partie jamowych i popielnicowych grobów ciałopalnych oraz pochówki koni.

Odkryto 23 groby ciałopalne z czego 5 prawie całkowicie zniszczonych. W dwóch grobach zachowały się uszkodzone popielnice wypełnione spalonymi szczątkami kości ludzkich. Wyposażenie gro-

bów było zróżnicowane. Najbogatsze zawierały bogato zdobione szpinki brązowe, sprząski, klamry oraz brązowe i srebrne okucia i ozdoby uprzęży, szklane paciorki i drobne przedmioty użytku gospodarskiego, takie jak noże żelazne, przęśliki gliniane. Ekspertyza antropologiczna szczątków kostnych wykonana przez dr Alinę Wiercińską wykazała, że z ogólnej liczby 12 grobów uzyskano szczątki 3 mężczyzn, 5 kobiet, 5 dzieci i 1 osobnika bliżej nieokreślonego. Grób 5 zawierał szczątki mężczyzny i dziecka, a grób 7 kobiety i dziecka.

Odkryto również 5 pochówków zawierających szkielety koni, w tym jeden z dwoma szkieletami i jeden z trzema. Przy niektórych koniach znajdowało się bogate wyposażenie w postaci uździenicy skórzanej zdobionej srebrnymi i brązowymi ornamentowanymi blachami, szapczanej w sprząski, brązowych ornamentowanych kielan, wędzideł żelaznych, noży żelaznych oraz szacznymi rozmiarów grzebieni rogowych.

Opodal omentarsyska znajduje się zapewne współczesna mu osada przy tzw. "Rybaczówce" oraz stanowisko o nierozpoznanym bliżej charakterze, położone przy zabudowaniach PGR. Cały ten zespół osadniczy zasługuje na dalsze systematyczne badania, także ze względu na poważne zagrożenie całkowitym zniszczeniem.